

هوش مصنوعی و آینده آموزش

www.ketab.ir

نویسنده:

دکتر مونا پارسا

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سازمان	پارسا، مونا، ۱۴۶۷ -
عنوان و نام پنداده	هوش مصنوعی و آینده آموزش/نویسنده مونا پارسا.
مشخصات نشر	تهران: سروش برتر، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	۱۶۸ ص.
شابک	978-622-8012-43-8
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
پادداشت	کتابنامه.
موضوع	هوش مصنوعی -- کاربردهای آموزشی
Artificial intelligence -- Educational applications	
آموزش و پرورش -- توازنی	
Educational innovations	
ردیه بندی کنگره	LB1028/43
ردیه بندی دیوبی	۳۷۱/۳۴۴
شماره کتابشناسی ملی	۹۶۶۲۱۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

عنوان: هوش مصنوعی و آینده آموزش

نویسنده: دکتر مونا پارسا

ناشر: سروش برتر

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپ اول: انتشارات سروش برتر ۱۴۰۳

شماره پخش: ۰۹۳۵۲۴۰۸۱۹۹

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۷	پیشگفتار نویسنده
۱۹	فصل اول: مقدمه‌ای بر هوش مصنوعی در آموزش
۲۱	هوش مصنوعی چیست؟
۲۲	یادگیری ماشین و هوش مصنوعی
۲۲	پردازش زبان طبیعی و هوش مصنوعی
۲۳	چشم‌انداز کامپیوتری و هوش مصنوعی
۲۳	رباتیک و هوش مصنوعی
۲۳	یادگیری عمیق و هوش مصنوعی
۲۴	نقش هوش مصنوعی در آموزش و پرورش
۲۴	بهبود تجربه یادگیری
۲۵	توانمندسازی معلمان
۲۶	امکان تصمیم‌گیری مبتنی بر داده
۲۷	تقویت یادگیری مستمر
۲۷	مزایا و چالش‌های هوش مصنوعی در آموزش و پرورش
۲۸	یادگیری شخصی
۲۸	افزایش مشارکت دانش‌آموزان
۲۸	تدریس خصوصی هوشمند
۲۹	بینش مبتنی بر داده
۲۹	وظایف اداری کارآمد
۲۹	چالش‌های هوش مصنوعی در آموزش و پرورش
۲۹	ملاحظات اخلاقی

۳۰	رابطه معلم و دانشآموز
۳۰	دسترسی و عدالت.....
۳۰	تربیت معلم و توسعه حرفهای
۳۰	هزینه و زیرساخت
۳۱	ملاحظات اخلاقی در آموزش هوش مصنوعی
۳۱	حریم خصوصی و امنیت داده‌ها
۳۲	تعصب و عدالت
۳۲	شفافیت و توضیح
۳۲	پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری
۳۲	همکاری انسان و هوش مصنوعی
۳۴	رضایت آگاهانه دانشجویی
۳۴	ارزیابی و بهبود مستمر
۳۶	جمع‌بندی
۳۷	فصل دوم: هوش مصنوعی و آموزش و پرورش
۳۹	sisteme‌های هوشمند تدریس خصوصی
۴۰	مزایای سیستم‌های هوشمند تدریس خصوصی
۴۰	تجربه یادگیری شخصی
۴۰	بازخورد و پشتیبانی فوری
۴۱	سازگاری و انعطاف‌پذیری
۴۱	نتایج یادگیری پیشرفته
۴۱	دسترسی و دردسترس بودن
۴۱	چالش‌ها و محدودیت‌های سیستم‌های تدریس هوشمند
۴۲	هزینه‌های توسعه و اجرا
۴۲	عدم تعامل انسان
۴۲	پوشش موضوعی محدود

نگرانی‌های مربوط به حریم خصوصی و امنیت داده‌ها	۴۲
نمونه‌هایی از سیستم‌های هوشمند تدریس خصوصی	۴۲
یادگیری کارنگی	۴۳
دولینگو	۴۳
الکس	۴۳
گنجشک هوشمند	۴۳
پلتفرم‌های یادگیری انطباقی	۴۴
چگونه پلتفرم‌های یادگیری انطباقی کار می‌کنند	۴۴
مزایای سیستم‌عامل‌های یادگیری انطباقی	۴۵
تجربه یادگیری شخصی	۴۵
سرعت فردی	۴۵
اصلاح و غنی‌سازی هدفمند	۴۵
بازخورد در زمان واقعی و ردیابی پیشرفت	۴۶
چالش‌ها و ملاحظات	۴۶
حریم خصوصی و امنیت داده‌ها	۴۷
تربیت و حمایت از معلمان	۴۷
عدالت و دسترسی	۴۷
ملاحظات اخلاقی	۴۷
واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در آموزش	۴۸
کاربردهای واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در آموزش	۴۸
مسیرهای مجازی	۴۸
شبیه‌سازی و یادگیری تجربی	۴۹
تجسم مفاهیم انتزاعی	۴۹
یادگیری زبان و غوطه‌وری فرهنگی	۴۹
مزایای واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در آموزش	۵۰

۵۰	افزایش تعامل و انگیزه.....
۵۰	یادگیری تجربی و معتبر
۵۰	یادگیری شخصی و انتباقی.....
۵۰	دسترسی و تنوع.....
۵۱	چالش‌های واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در آموزش.....
۵۱	هزینه و زیرساخت
۵۱	آموزش و حمایت از مرتبیان
۵۱	توسعه محتوا و تضمین کیفیت.....
۵۱	ملاحظات اخلاقی و ایمنی
۵۲	چتبات‌ها و یادگیری شخصی.....
۵۲	یادگیری شخصی با چتبات‌ها
۵۳	بازخورد و پشتیبانی فوری
۵۳	افزایش تعامل و انگیزه.....
۵۴	یادگیری مداوم و سازگاری
۵۴	ملاحظات و چالش‌های اخلاقی.....
۵۶	جمع‌بندی.....
۵۷	فصل سوم: تجزیه و تحلیل داده‌ها و آموزش و پرورش.....
۵۹	جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های آموزشی
۶۰	روش‌های جمع‌آوری داده‌ها.....
۶۱	تکنیک‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها
۶۲	چالش‌ها و ملاحظات.....
۶۳	تجزیه و تحلیل پیش‌بینی برای عملکرد دانش‌آموزان
۶۴	مزایای تجزیه و تحلیل پیش‌بینی در آموزش.....
۶۵	چالش‌ها و ملاحظات.....
۶۶	مطالعات موردنی.....

مطالعه موردی ۱: دانشگاه ایالتی جورجیا.....	۶۶
مطالعه موردی ۲: مؤسسه پلی تکنیک ورنستر.....	۶۶
مطالعه موردی ۳: کالج ریو سالادو.....	۶۶
توصیه‌های شخصی و بازخورد انطباقی.....	۶۷
توصیه‌های شخصی	۶۷
بازخورد انطباقی.....	۶۸
مزایای توصیه‌های شخصی و بازخورد انطباقی	۶۹
استفاده از هوش مصنوعی برای تحقیقات آموزشی.....	۷۰
جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های خودکار.....	۷۱
یادگیری شخصی و آموزش انطباقی.....	۷۱
سیستم‌های هوشمند تدریس خصوصی برای تحقیقات.....	۷۲
تجزیه و تحلیل پیش‌بینی برای نتایج آموزشی.....	۷۲
ملاحظات اخلاقی در تحقیقات آموزشی هوش مصنوعی	۷۳
جمع‌بندی.....	۷۴
فصل چهارم: هوش مصنوعی در کلاس درس.....	۷۵
ادغام هوش مصنوعی در شیوه‌های تدریس.....	۷۷
ارزیابی و بازخورد هوشمند.....	۷۸
یادگیری مشارکتی با هوش مصنوعی	۷۹
چالش‌ها و ملاحظات.....	۷۹
ارزیابی و درجه‌بندی مبتنی بر هوش مصنوعی	۸۰
ارزیابی خودکار.....	۸۱
درجه‌بندی مقاله هوشمند	۸۱
ارزیابی انطباقی.....	۸۲
بینش مبتنی بر داده	۸۲
ملاحظات اخلاقی	۸۲

۸۴	تقویت همکاری و ارتباط با هوش مصنوعی.....
۸۵	چتبات‌های هوشمند برای ارتباط
۸۵	پلتفرم‌های یادگیری مشترک
۸۶	واقعیت مجازی برای همکاری عمیق
۸۷	ارتباطات شخصی و بازخورد
۸۸	هوش مصنوعی برای آموزش فردی.....
۸۸	مسیرهای یادگیری شخصی
۸۸	استراتژی‌های آموزشی انطباقی
۸۹	بازخورد و ارزیابی در زمان واقعی
۹۰	افزایش تعامل و انگیزه.....
۹۰	غلبه بر چالش‌ها و نگرانی‌ها.....
۹۲	جمع‌بندی.....
۹۳	فصل پنجم: خدمات هوش مصنوعی و پشتیبانی دانشجویی
۹۵	مشاوره تحصیلی مبتنی بر هوش مصنوعی
۹۶	مزایای مشاوره تحصیلی مبتنی بر هوش مصنوعی
۹۶	چالش‌ها و ملاحظات.....
۹۷	اجرای مشاوره تحصیلی مبتنی بر هوش مصنوعی
۹۸	آینده مشاوره تحصیلی مبتنی بر هوش مصنوعی
۹۹	مشاوره شغلی مبتنی بر هوش مصنوعی
۹۹	ارزیابی‌های شخصی شغلی
۱۰۰	اکتشاف و تطبیق حرفه‌ای
۱۰۰	بینش بازار کار در زمان واقعی.....
۱۰۱	یادگیری مداوم و توسعه مهارت.....
۱۰۱	مشاوران حرفه‌ای مجازی.....
۱۰۱	ملاحظات اخلاقی

هوش مصنوعی برای حمایت از سلامت روان دانشآموزان	۱۰۲
غربالگری سلامت روان با هوش مصنوعی	۱۰۳
چت‌بات‌های سلامت روان هوشمند	۱۰۳
مداخلات شخصی سلامت روان	۱۰۳
سیستم‌های هشدار زودهنگام	۱۰۴
تجزیه و تحلیل پیش‌بینی برای حمایت از سلامت روان	۱۰۴
ملاحظات اخلاقی در حمایت از سلامت روان هوش مصنوعی	۱۰۴
چالش‌ها و محدودیت‌ها	۱۰۵
آنینه هوش مصنوعی در حمایت از سلامت روان دانشآموزان	۱۰۵
هوش مصنوعی در تعامل و حفظ دانشآموزان	۱۰۶
مسیرهای یادگیری شخصی	۱۰۶
بازخورد و پشتیبانی هوشمند	۱۰۶
بازی‌سازی و یادگیری تعاملی	۱۰۷
سیستم‌های هشدار زودهنگام	۱۰۷
همکاری و یادگیری اجتماعی	۱۰۸
ناظارت و انطباق مداوم	۱۰۸
جمع‌بندی	۱۱۰
فصل ششم: پیامدهای اخلاقی و حقوقی هوش مصنوعی در آموزش و پرورش	۱۱۲
نگرانی‌های مربوط به حریم خصوصی و امنیت	۱۱۴
امنیت داده‌ها	۱۱۵
تعصب الگوریتمی	۱۱۵
رضایت و کنترل کاربر	۱۱۶
رعایت مقررات	۱۱۶
تعصب و عدالت در آموزش هوش مصنوعی	۱۱۷
درگ تعصب در آموزش هوش مصنوعی	۱۱۸

۱۱۸.....	پیامدهای تعصب در آموزش هوش مصنوعی.....
۱۱۹.....	مقابله با تعصب در آموزش هوش مصنوعی.....
۱۱۹.....	داده‌های آموزش متنوع.....
۱۱۹.....	شفافیت و توضیح الگوریتم
۱۱۹.....	حسابرسی و ارزیابی منظم
۱۲۰.....	بازخورد و همکاری کاربر
۱۲۰.....	دستورالعمل‌ها و مقررات اخلاقی.....
۱۲۰.....	نقش مربیان در مقابله با تعصب.....
۱۲۱.....	شفافیت و توضیح‌پذیری در سیستم‌های هوش مصنوعی.....
۱۲۱.....	اهمیت شفافیت و توضیح‌پذیری
۱۲۲.....	چالش‌های دستیابی به شفافیت و توضیح‌پذیری.....
۱۲۳.....	رویکردهای افزایش شفافیت و توضیح‌پذیری
۱۲۳.....	مستندات مدل.....
۱۲۳.....	تکنیک‌های قابل تفسیر هوش مصنوعی
۱۲۳.....	حسابرسی الگوریتمی
۱۲۴.....	رابطه‌های کاربرپسند.....
۱۲۴.....	ملحوظات اخلاقی
۱۲۵.....	مقررات و سیاست‌های هوش مصنوعی در آموزش.....
۱۲۵.....	حریم خصوصی و حفاظت از داده‌ها
۱۲۶.....	تعصب و عدالت
۱۲۶.....	شفافیت و توضیح
۱۲۷.....	پاسخگویی و مسئولیت
۱۲۷.....	همکاری و مشارکت ذی‌نفعان
۱۲۸.....	همکاری و استانداردسازی بین‌المللی
۱۲۹.....	جمع‌بندی

۱۳۰.....	فصل هفتم: آماده‌سازی مربیان برای ادغام هوش مصنوعی
۱۳۲	آموزش معلمان و توسعه حرفه‌ای.....
۱۳۳	اجزای برنامه‌های مؤثر آموزش معلمان.....
۱۳۳	آموزش سیستم.....
۱۳۳	آموزش فنی.....
۱۳۳	ملاحظات اخلاقی و حقوقی.....
۱۳۴	مهارت‌های همکاری و ارتباط.....
۱۳۴	فرصت‌های توسعه حرفه‌ای
۱۳۵	غلبه بر چالش‌ها و مقاومت.....
۱۳۵	همکاری بین مربیان و سیستم‌های هوش مصنوعی
۱۳۶	افزایش طراحی آموزشی و ایجاد محتوا
۱۳۶	یادگیری شخصی و آموزش انطباقی
۱۳۷	آموزش هوشمند و دستیاران مجازی
۱۳۷	تجزیه و تحلیل داده‌ها و تصمیم‌گیری
۱۳۸	ملاحظات اخلاقی و نظارت انسانی.....
۱۳۹	رسیدگی به نگرانی‌ها و مقاومت مربیان
۱۳۹	ترمن از دستدادن شغل
۱۳۹	عدم کنترل و استقلال.....
۱۴۰	قابلیت اطمینان و دقت سیستم‌های هوش مصنوعی
۱۴۰	تأثیر بر رابطه دانش‌آموز و معلم.....
۱۴۱	آموزش و حمایت از مربیان
۱۴۱	ملاحظات اخلاقی و حریم خصوصی داده‌ها.....
۱۴۲	ترویج شیوه‌های اخلاقی هوش مصنوعی در آموزش
۱۴۲	تضمین شفافیت و توضیح.....
۱۴۳	مقابله با تعصب و ناعدالتی

۱۴۳.....	حافظت از حریم خصوصی و امنیت
۱۴۴.....	ترویج همکاری انسان و هوش مصنوعی.....
۱۴۴.....	تقویت سواد دیجیتال و تفکر انتقادی
۱۴۵.....	همکاری و بهاشترآگذاری دانش
۱۴۵.....	نظارت و مقررات اخلاقی
۱۴۶.....	جمع‌بندی
۱۴۸.....	فصل هشتم: آینده هوش مصنوعی در آموزش و پرورش
۱۵۰.....	رونده و نوآوری‌های نوظهور
۱۵۱.....	ارزیابی و بازخورد انطباقی.....
۱۵۲.....	پردازش زبان طبیعی و عوامل مکالمه
۱۵۲.....	مسیرهای یادگیری شخصی
۱۵۳.....	هوش مصنوعی و یادگیری مستمر
۱۵۳.....	مسیرهای یادگیری شخصی
۱۵۴.....	دستیاران یادگیری هوشمند
۱۵۴.....	ارزیابی و بازخورد مداوم
۱۵۵.....	تجزیه و تحلیل یادگیری مستمر
۱۵۵.....	غلبه بر موانع یادگیری مستمر
۱۵۶.....	اثرات هوش مصنوعی بر سیستم‌های آموزشی
۱۵۷.....	آموزش هوشمند
۱۵۷.....	بهبود فرایندهای اداری
۱۵۸.....	بهبود ارزیابی دانش آموزان
۱۵۸.....	تصمیم‌گیری مبتنی بر داده
۱۵۸.....	دسترسی به آموزش باکیفیت
۱۵۹.....	ملاحظات اخلاقی
۱۵۹.....	چالش‌ها و فرصت‌های آینده

۱۶۰	ملاحظات اخلاقی و تعصب
۱۶۰	آموزش معلمان و توسعه حرفه‌ای
۱۶۱	دسترسی و عدالت
۱۶۱	حریم خصوصی و امنیت داده‌ها
۱۶۲	همکاری انسان و هوش مصنوعی
۱۶۲	یادگیری و توسعه مهارت‌های مستمر
۱۶۳	همکاری و تحقیق
۱۶۴	جمع‌بندی
۱۶۵	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار فویسنده

"هوش مصنوعی و آینده آموزش" یک راهنمای جامع است که پتانسیل هوش مصنوعی را در تغییر زمینه آموزش بررسی می‌کند. این کتاب تجزیه و تحلیل عمیق از کاربردهای مختلف هوش مصنوعی در آموزش را ارائه می‌دهد، از سیستم‌های آموزش هوشمند تا سیستم‌عامل‌های یادگیری شخصی. کتاب به مزایای و چالش‌های پیاده‌سازی هوش مصنوعی در آموزش و پرورش می‌پردازد و ملاحظات اخلاقی مرتبط با آموزش هوش مصنوعی را مورد توجه قرار می‌دهد. با تمرکز بر تجزیه و تحلیل داده‌ها، همچنین بررسی می‌کند که چگونه می‌توان از هوش مصنوعی برای جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های آموزشی، پیش‌بینی عملکرد دانش‌آموزان و ارائه توصیه‌ها و بازخوردهای شخصی استفاده کرد. علاوه بر این، ادغام هوش مصنوعی در آموزش کلاس درس، خدمات پشتیبانی دانشجویی و آماده‌سازی مربیان برای ادغام هوش مصنوعی را بررسی می‌کند. در نهایت، این کتاب به آینده هوش مصنوعی در آموزش و پرورش نگاه می‌کند، بحث در مورد روندهای نوظهور، تأثیر بر سیستم‌های آموزشی، و چالش‌ها و فرصت‌هایی که در پیش است.

همچنین کتاب در پی درک اساسی از هوش مصنوعی و نقش آن در آموزش است، در حالی که همچنین مزایای و چالش‌های مرتبط با اجرای آن را موردنیت قرار می‌دهد. همچنین ملاحظات اخلاقی را که باید در هنگام استفاده از هوش مصنوعی در آموزش در نظر گرفته شود، مورد توجه قرار می‌دهد.

سیستم‌های یادگیری مبتنی بر هوش مصنوعی مختلف مانند سیستم‌های تدریس هوشمند، سیستم‌عامل‌های یادگیری انطباقی، واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در آموزش و پرورش و همچنین چتبات‌ها و یادگیری شخصی را بررسی می‌کند.

بر استفاده از هوش مصنوعی برای جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های آموزشی، تجزیه و تحلیل پیش‌بینی برای عملکرد دانش‌آموزان، توصیه‌های شخصی و بازخورد انطباقی و استفاده از هوش مصنوعی برای تحقیقات آموزشی تمرکز دارد.

کتاب حاضر تلاش می‌کند تا دید روشنی از آینده آموزش را برای مخاطب ایجاد کند و امید دارد که این نگاه روشن تلاشی باشد باری ارتقا سطح تفکر در اجرای بهتر آموزش در فضای در حال تغییر دنیای دیجیتال کنونی.

مونا پارسا

دکتری آینده‌پژوهی

دانشگاه تهران

همچنین این کتاب حاصل سال‌ها زحمت و لطف استاد گرانقدر همچون جناب دکتر علی اصغر پورعزت و جناب دکتر محمد رحیم عیوضی، در دوران تحصیل بنده است که از ایشان کمال تشکر را دارم و پدر و مادر عزیزم که نگاه تصویربردارانه به آینده را از کودکی به من آموختند و همواره باعث دلگرمی و پیشرفت بنده بوده‌اند. کتاب را به همسر مهربانم جناب آقای امین صالحی برای تمام همراهی‌هایش در مسیر زندگی و پسرم برای تمام زمان‌هایی که متعلق به او بود و صرف نگارش کتاب شد، تقدیم می‌کنم.